

[Grøthe Philip.]

på støtte til de de allersvageste. Vi har jo stadig smågrupper rundt omkring, der er ladet tilbage, og som er forsømt. Det gælder visse plejepatienter, det gælder forældre med handicappede børn, nogle af de enlige forsørgere og flere.

Budgetoverslagene kom meget sent i år, og det er tungt fordøjeligt stof. Jeg vil anbefale, at vi senere i et af de faste udvalg får lejlighed til nærmere at drøfte overslagene, såvel deres beregning som hvad de indebærer af konsekvenser.

Foreløbig har jeg hæftet mig særlig ved oversigtstabellen, side 9, der viser en årlig vækst i statens udgiftsbudget for den kommende 4 års periode på ca. 5 1/2 pct. målt i faste priser. Dette skal sammenholdes med en produktivitetstigning i de private erhverv, der i faste priser vel nok noget optimistisk er sat til 4 pct. årlig.

Hr. Lysholt Hansen var i dag inde på nogle betragtninger om produktiviteten inden for den offentlige sektor. Jeg tror, vi kunne have gavn af engang senere måske at komme tilbage til denne problemstilling, der ikke er så helt enkel endda. Jeg tror bl. a., at man skal skelne imellem administrationen og den øvrige del af den offentlige sektor. Men det er vel karakteristisk, at i hvert fald meget store dele af den produktivitetstigning, som sker inden for den offentlige sektor — jeg tænker særlig på pleje- og sundhedssektoren, på undervisningen osv., hvor jeg tror der sker en produktivitetstigning — resulterer i, at man giver bedre pleje til de syge, giver bedre undervisning til eleverne osv.; mere end i, at man som inden for andre områder med samme mandskab kan betjene flere på de forskellige områder. Derfor er det vel nok sådan, at den produktivitetstigning, som jeg som sagt regner med der sker inden for den offentlige sektor og ikke alene inden for administrationen, i meget stort omfang tilfalder det sociale offentlige område og det sociale klientel forstået i videste forstand og dermed ikke giver basis for nogen stigning i forbruget ude i det, vi normalt kalder den private sektor.

Jeg mener, vi i høj grad har brug for en drøftelse af nogle af de ting, jeg her kom ind på, også til en vurdering af, om de angivne stigningsstakter er realistiske. Vi har jo før

set, at f. eks. de sociale udgifter tog stærkere fart end forudset. Men det vigtigste af det hele bliver vel at drøfte, hvilken stigningstakt vi kan magte.

Under alle omstændigheder er der tale om en udvikling, der må vække betænkelighed. Stadig flere arbejdskraftressourcer trækkes i disse år over i den offentlige sektor og undrages dermed den private sektor, der giver os vor højst nødvendige valutaindtægt. Dette er særlig farligt nu, hvor den tilgang, vi får af arbejdskraft til arbejdsmarkedet, er dalende, måske endda ikke engang er positiv mere.

Hertil kommer, at en stærk stigning i statens udgifter ikke kan gennemføres, uden at vi sætter skatterne i vejret, og skatteforhøjelser har i vore dage en uheldig evne til at blive omsat i stigende lønninger og priser og dermed i forringet konkurrenceevne.

Dette er baggrunden for, at det er tvungende nødvendigt at holde igen på væksten i statens udgifter. Økonomi- og budgetministeren har ved flere lejligheder sagt, at der er behov for besparelser på ca. 2 milliarder kr. årlig på 3 års budgetterne. Det lyder rimeligt. Men så stiller man sig spørgsmålet: hvorledes lader det sig gøre praktisk og politisk?

Jeg vil gerne tilslutte mig meget af det, hr. Lysholt Hansen var inde på i sit første indlæg. Det gælder et spørgsmål som bedre kontrol med lønudviklingen og da specielt bedre styr på det offentlige lønforhandlinger, og jeg er enig i, at en centralisering af lønforhandlingerne kunne bringe os et stykke videre.

Jeg er også enig i, at der på hele uddannelsesområdet skulle være muligheder for at komme igennem med mindre udgifter end før, at vi dér såvel som på andre områder har brug for stadig at være vågne over for mulighederne for en rationalisering og for at benytte nye tekniske hjælpemidler. Jeg mener, at der er et overordentlig stort behov for en stor fleksibilitet inden for hele uddannelsesområdet, og at også dette kan medvirke til at holde igen på de stigende udgifter.

Specielt må vi jo stadig meget nøje holde styr på det overordentlig store og stigende personaleforbrug. Den foregående regering nedsatte i 1970 en arbejdsgruppe, der skulle stille forslag vedrørende centraladministra-